

Yhteiskunnallisten muutosten vaikutuksia verotukseen

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta 19.2.2020

Markku Heikura, pääjohtaja

Agenda

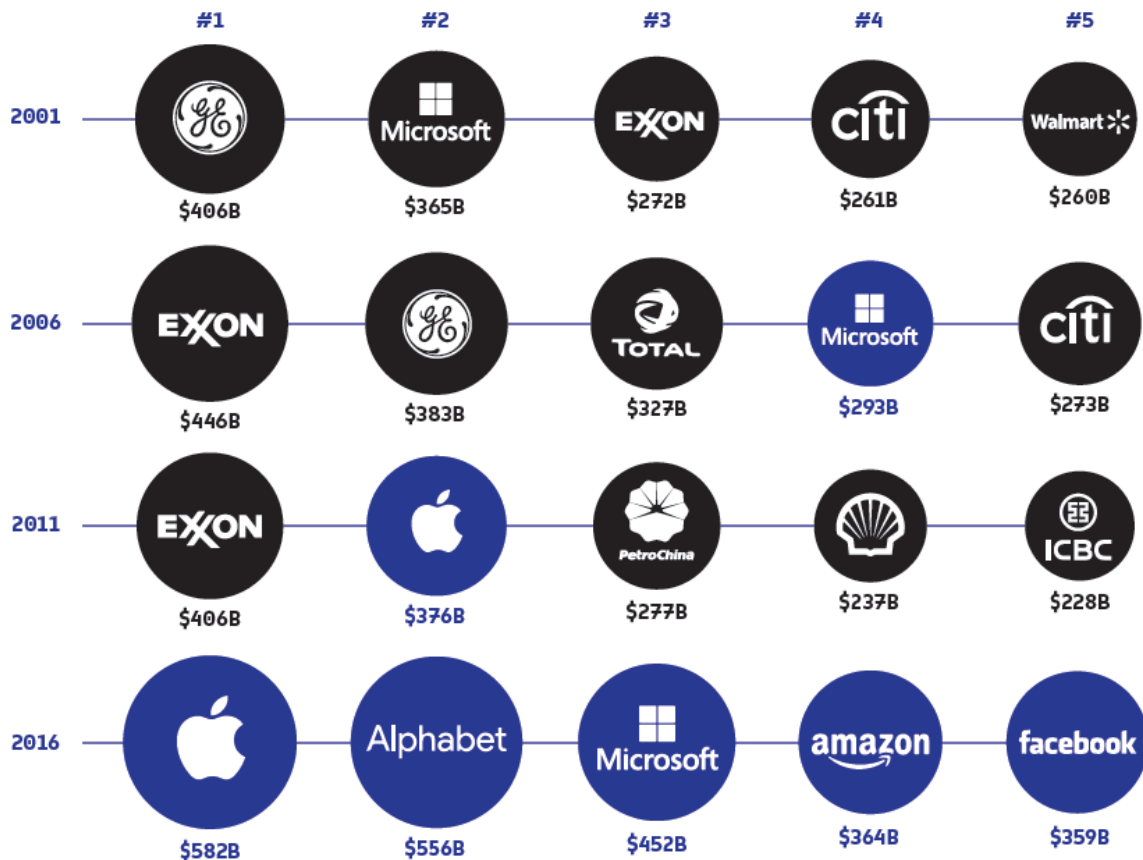
- Yhteiskunnalliset muutokset väestössä, työskentelyssä, omistamisessa ja maksamisessa uhkaavat yhteiskunnan toiminnan rahoitusta. Rahoituksen turvaamiseksi ja verotuksen suorittamiseksi tarvitaan uutta lainsäädäntöä, kansainvälistä yhteistyötä ja mahdollisesti verojärjestelmän laajempaa arviointia.

Tämän esityksen agenda:

- Asiakkaisiin liittyvät muutokset
- Verkkokauppa jatkaa kasvuaan
- Omistamiseen liittyvät muutokset
- Maksamiseen liittyvät muutokset
- Veropohja turvattava digitaalisessa maailmassa
- Mitä VH tarvitsee: Lainsäädäntö, valtuudet saada tietoa, valtuudet toimia

Yhteiskunta digitaalisessa mullistuksessa

5 suurinta yritystä maailmassa, vrt. 2001-2016

SOURCE: VISUALCAPITALIST.COM/CHART-LARGEST-COMPANIES-MARKET-CAP-15-YEARS/

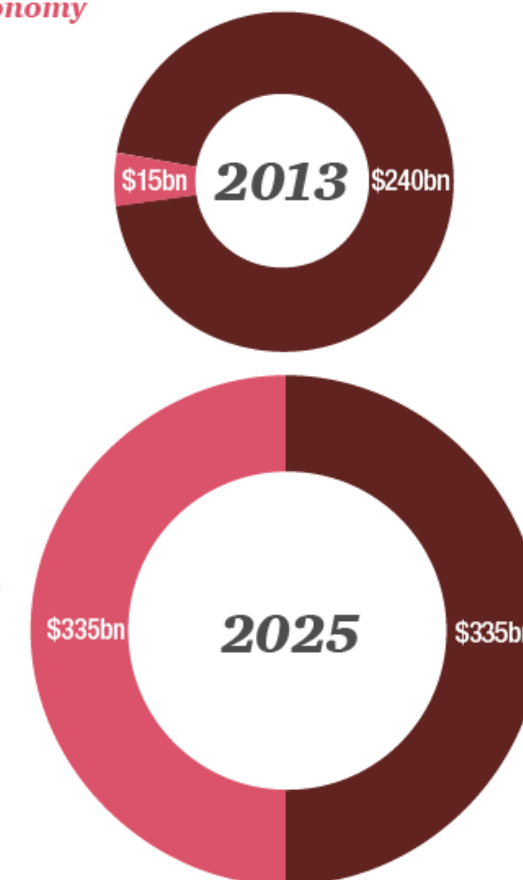
Sharing economy sector and traditional rental sector projected revenue growth

Sharing economy sector

- Peer-to-peer lending and crowdfunding
- Online staffing
- Peer-to-peer accommodation
- Car sharing
- Music and video streaming

Traditional rental sector

- Equipment rental
- B&B and hostels
- Book rental
- Car rental
- DVD rental

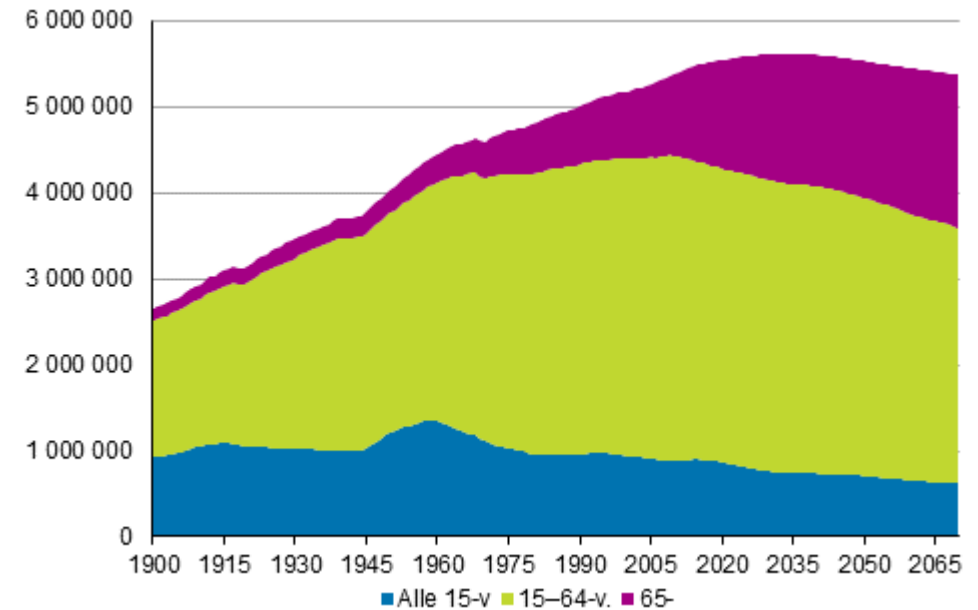

Sharing economy sectors Traditional rental sectors

Source: PwC analysis

Yhteiskunnalliset muutokset uhkaavat henkilöiden ja yritysten tuloverotusten verokertymää

- Henkilöiden tulovero yli 30 miljardia euroa vuodessa
 - Väestö ikääntyy, työssäkäyvien määrä vähenee
 - Työskentely monimuotoistuu ja siirtyy globaaleille alustoille
 - Mahdollisia ratkaisuja:
 - Verotuksen painopisteen muuttaminen ja/tai uudet verolajit
 - KV-sääntely ja yhteistyö alustatalouden säätelyyn
- Yritysten tulovero yli 6 miljardia euroa vuodessa
 - Riskinä yritysten siirtyminen muihin maihin
 - Mahdollisia ratkaisuja:
 - Yritysten hallinnollisen taakan vähentäminen, palvelut yrityksille
 - Kansainvälisten, erityisesti EU:n ulkopuolisten yritysten houkuttelemisen Suomeen: Tuki, helppous, ennustettavuus ja luotettavuus vähintään yhtä tärkeitä kuin veroaste.

Lähde: Tilastokeskuksen väestöennuste

Rankings on Doing Business topics - Finland

Lähde: Maailmanpankki, Ease of Doing Business Index

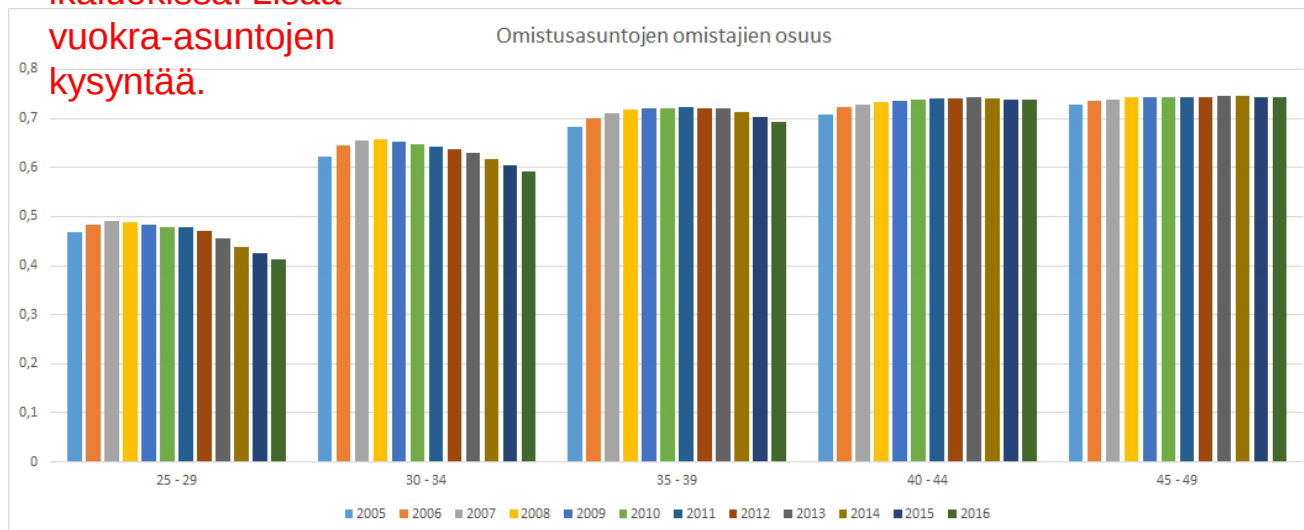
Verkkokauppa jatkaa kasvuaan

- Vuonna 2019 verkkokaupan arvioitiin kasvavan Euroopassa 14 % ja sen arvo oli yli 620 miljardia euroa.
- Suomessa verkkokaupan arvioitiin kasvavan 9 % vuonna 2019.
- Suomalaisten tekemien digitaalisten tavaraostoksien määrän voidaan arvioida olevan 4 - 5,5 mrd euroa vuonna 2020. Verkko-ostoista Suomeen jäänee noin 50 % lähitulevaisuudessa.
- Verkkokaupan arvioidaan kasvavan vuoteen 2023 mennessä runsaat 40 %.
- Kaupan liitto ennustaa, että vuoteen 2030 mennessä Suomen vähittäiskaupoista katoaa yli viidennes ja pahimmassa tapauksessa jopa 40 %.
- Kansainväliset verkkokaupat eivät maksa samoja kustannuksia kuin suomalaiset kivijalkaliikkeet.

Omistamiseen liittyvät muutokset

Lähde: Jyväskylän Yliopisto

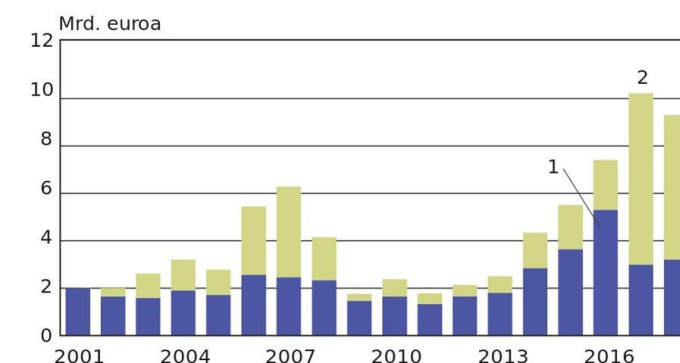
Omistusasumisen suosio
laskenut nuoremmissa
ikäluokissa. Lisää
vuokra-asuntojen
kysyntää.

Kiinteistöomaisuuden siirtyminen
kansainvälisille sijoittajille luo riskin
verotulojen menettämisestä. Sama
riski kasvaa myös muilla sektoreilla.

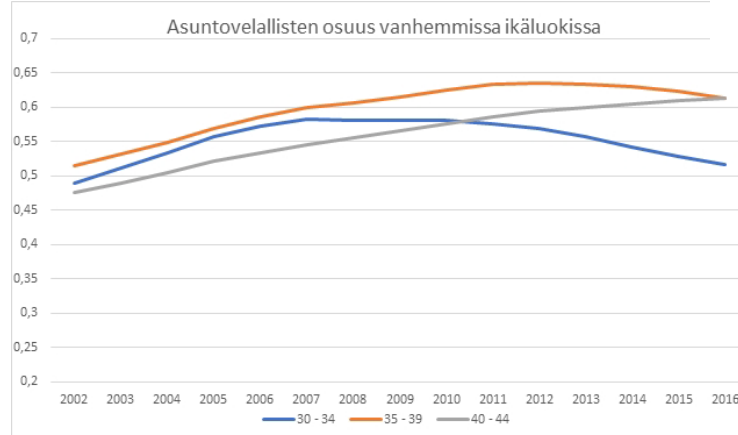
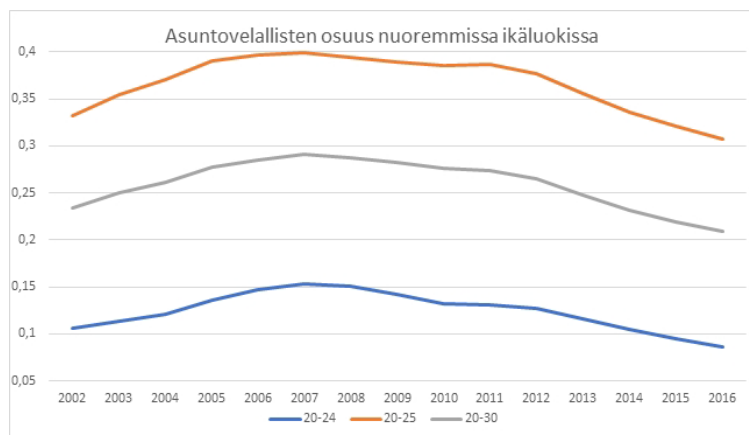
Merkittävien kiinteistökauppojen volyymi Suomessa

1. Kotimainen sijoittaja 2. Ulkomainen sijoittaja

Lähde: KTI.

15.4.2019
eurojatalous.fi

Asuntovelallisten väheneminen
nuoremmista ikäluokista
osoittaa siirtymistä uudelleen
kuluttamiseen.

Tokenisaatio eli ohjelmoitavan rahan käyttö

Uhat

- Sääntelyvalta saattaa siirtyä viranomaisilta kaupallisille toimijoille
- Verohallintojen pääsy verotuksellisesti merkittäviin maksutapahtumatietoihin vaarantuu
- Verotuksen tietovirrat ja tietopohja katoavat

Mahdollisuudet

- Viranomaisten tulisi luoda maksamiselle turvallinen ja vakaa ympäristö, jossa viranomaiset ovat osana tietovirtojen ekosysteemiä ja sääntelyä
- Älysopimukset mahdollistavat verotuksen automaation
- Vaatii kansainvälisiä päätöksiä käyttöönotosta ja tunnistamisratkaisuista

Veropohja turvattava digitaalisessa maailmassa

- Yhteistyö kansallisesti, EU- ja OECD-tasolla tärkeää
 - Pystyttävä toimimaan myös ilmiöpohjaisesti, nykyisten toimivaltasuhteiden rinnalla (esimerkiksi alustatalous, datatalous, kv. maksuvälityspalvelut).
 - Tarvitaan teknologiaratkaisut tietojen automaattiseen keräämiseen ja käsittelyyn
Reaaliaikainen verotustieto ja reaaliaikaiset transaktiotiedot mahdollistavat myös entistä paremman veronsaajien palvelun.
- Digitaalinen identiteetti on digitaalisen kaupankäynnin edellytys
 - Digitaalinen luottamus ja oikeaksi todennettu data mahdollistavat myös reaaliaikaisen tiedonvaihdon yritysten, omistajien ja viranomaisten kesken.

Mitä Verohallinto tarvitsee?

- Lainsäädäntö keskeinen toimintaa mahdollistava tai estävä tekijä
- Valtuudet saada tietoa:
 - Tiedonsaantioikeudet verotusta varten - esim. pääsy maksudataan
- Valtuudet toimia:
 - Mahdollisuus käyttää automatisointia - ennustettava, täysin sääntöpohjainen automaatio eri asia kuin tekoäly, jonka toiminta perustuu esim. tilastolliseen koneoppimiseen
 - Ilmiöpohjainen toimivalta - virastolle tarkasti rajattu "tontti" saattaa estää yhteiskunnallisesti hyödyllisten asioiden tekemistä
 - Oikeus jakaa tietoa valtion sisällä - tiedon käyttöön pohjautuva lainsäädäntö, ei tiedon jakamiseen
- Resurssit tuottaa tarvittavat palvelut yrityksille ja kansalaisille: Muuttuva maailma vaatii jatkuvaa kehitystoimintaa